

LITTERATUR

- Amundsen, H.R. 2006. Materiell kultur fra senneolitikum/bronsealder – av forskjellig karakter i ulike landskap? En drøfting med utgangspunkt i enkeltfunn og boplasser fra Hedmark fylke i det østlandske innlandet. I V-P. Herva (red.), *People, material culture and environment in the North: Proceedings of the 22nd Nordic Archaeological Conference, University of Oulu, 18–23 August 2004*, s. 257–264. *Studia humaniora ouluensia* 1, University of Oulu.
- Amundsen, H.R. 2011. *Mot de store kulturtradisjonene. Endringsprosesser fra tidligneolitikum til førromersk jernalder mellom Mjøsa og Femunden*. Avhandling for graden ph.d. Institutt for arkeologi, konservering og historie, Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. 2007a. Lokalteter fra steinbrukende tid – åpne lokaliteter og kokegroper. I Amundsen, T. (red.) 2007, *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64, s. 17–56. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. 2007b. Kokegroper fra eldre jernalder. I Amundsen, T. (red.) 2007, *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64, s. 57–62. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. 2007c. Fangstgroper for elg. I Amundsen, T. (red.) 2007, *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64, s. 63–136. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. 2007d. Undersøkelser i seterområder: Rødseter og Deset Østseter. I Amundsen, T. (red.) 2007, *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64, s. 137–286. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. 2007e. Tjæregrofter. I Amundsen, T. (red.) 2007, *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64, s. 287–304. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. 2007f. Veifar. I Amundsen, T. (red.) 2007, *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64, s. 305–316. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. (red.) 2007. *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*. *Varia* 64. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Amundsen, T. et al. 2003. Regionfelt Østlandet: Prosjektplan for arkeologiske utgravninger i Gråfjell, Åmot kommune, Hedmark. Upublisert. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Andersson, D. og L. Grandin. 2006. Geologer och arkeologer – i nära samarbeide. *Geologiskt forum*, nr. 51:34–39. Stockholm.
- Arstad, K. 1995. Ribbungopprør, riksenhet og enekongedømme. *Collegium Medievale*, nr. 1:63–90.
- Austad, I., I. Øye et al. 2001. Den tradisjonelle vestlandsgården som kulturbiologisk system. I B. Skar (red.), *Kulturminner og miljø. Forsking i grenseland mellom natur og kultur*, s. 135–205. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Bakka, E. 1976. *Arktisk og nordisk i bronsealderen i Nord-skandinavia*. *Miscellanea* 25, Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab. Museet, Tromsø.
- Barth, E.K. 1981. Konstruksjon og bruk av fangstgraver i skog. Årbok for Norsk Skogbruksmuseum nr. 9, 1978–1981, s. 272–298. Elverum.
- Barth, E.K. 1986. Gamle fangstanlegg for elg. I P. Hohle og J. Lykke (red.), *Elg og elgjakt i Norge*, s. 283–301. Gyldendal, Oslo.
- Barth, E.K. 1989. Fangsthistoriske rapporter. Årbok for Norsk Skogbruksmuseum nr. 12, 1987–1989, s. 317–327. Elverum.
- Barth, E.K. 1996. *Fangstanlegg for rein, gammel virksomhet og tradisjon i Rondane*. Stiftelsen for naturforskning og kulturminneforskning NINA–NIKU. Trondheim.
- Barth, E.K. og S. Barth. 1986. Fangstgraver i Engerdal Vestfjell. Årbok for Norsk Skogbruksmuseum nr. 11, 1985–1986, s. 189–208. Elverum.
- Bergstøl, J. 1997. *Fangstfolk og bønder i Østerdalen. Rapport fra Rødsmoprojektets delprosjekt «marginal bosetning»*. *Varia* 42. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Bergstøl, J. 2006. Pollenkorn til besvær. Var det fangstfolk som dyrket korn eller bønder som fangstet elg i østerdalsområdet i jernalderen? *Historien i Forhistorien. Festskrift til Einar Østmo på 60-årsdagen*. Kulturhistorisk museum, Skrifter nr. 4, s. 323–328. Universitetet i Oslo.
- Bergstøl, J. 2007. *Samer i Østerdalen? En studie av etnisitet i jernalderen og middelalderen i det nordøstre Hedmark*. Avhandling for graden dr.art. Universitetet i Oslo.
- Bjune, A. E. 2000. Landskaphistorisk forprosjekt 1999: Vegetasjonshistoriske studier innenfor regionfelt

- Østlandet, Åmot kommune, Hedmark fylke. I Risbøl, O. et al. (red.), *Kulturminner og kulturmiljø i Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 1999, fase 1*, s. 130–149. Oppdragsmelding nr. 093. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Bjørge, T., S. Kristoffersen og C. Prescott. 1992. *Arkeologiske undersøkelser i Nysset-Steggjevassdragene 1981–87*. Arkeologiske rapporter 16. Historisk Museum, Universitetet i Bergen.
- Bjørkvik, H. 1996. *Folketap og sammenbrudd 1350–1520. Bind 4 av Aschehous norgeshistorie*. Aschehoug & Co., Oslo.
- Bjørn, A. 1934. Hedmarks Stenalder. *Universitetets Oldsaksamlings Årbok 1931–1932*:1–30.
- Block-Nakkerud, T. 1987. *Kullgroppen i jernvinna øverst i Setesdal*. Varia 15. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Blom, G.A. 1967. *Kongemakt og privilegier i Norge inntil 1387*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Blom, G.A. 1972a. *Samkongedømme – enekonge – Håkon Magnussons hertugdømme*. Universitetsforlaget, Trondheim.
- Blom, G.A. 1972b. Norge. I *Det nordiske syn på forbindelsen mellom Hansestæderne og Norden*, s. 1–54. Det Nordiske Historikermøde i Århus 7.–9. august 1957. Århus.
- Blom, G.A. 1991. Jern og kobber i eldre skriftlige kilder. I L. Stenvik (red.), *Arkeo-metallurgi. Kurs ved Universitetet i Trondheim 11.–15. januar 1988*, s. 79–100. Rapport. Arkeologisk serie 1991–1. Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim.
- Boaz, J. 1997. *Steinalderundersøkelsene på Rødsmoen*. Varia 41. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Brattbakk, O.F. 2001. Rapport. Beinmaterialet fra den arkeologiske undersøkelsen av jernframstillingsanlegg på Gråfjellet, Åmot kommune, Hedmark. JS. 1174. Upublisert rapport. Seksjon for osteologi. De naturhistoriske samlinger. Bergen Museum. Universitetet i Bergen.
- Brink, S. 2001. The creation of a Scandinavian provincial law: How was it done? *Historical Research* 86, nr. 233:432–442.
- Bronk Ramsey, C. 2009. Dealing with outliers and offsets in radiocarbon dating. *Radiocarbon*, vol. 51, nr. 3:1023–1045.
- Brøgger, A.W. 1925. *Det norske folk i oldtiden*. Instituttet for sammenlignende kulturforskning. Aschehoug & co., Oslo.
- Brøgger, A.W. 1942. Glomdalen i oldtiden. *Norske bygder, bind V. Glåmdal*:16–26. Bergen.
- Buchwald, V.F. og H. Wivel. 1989. Slag analysis as a method for the characterization and provenancing of ancient iron objects. *Material Characterization* 40:73–96.
- Bugge, A. 1923. Skibsfarten fra de ældste tider til omkring aar 1600. I A. Bugge, F. Scheel, R. Tank og J. S. Worm-Müller (red.), *Den norske sjøfarts historie I*, s. 5–369. Kristiania.
- Burström, M. 1995. Gårdstankar. I H. Göthberg, O. Kyhlberg og A. Vinberg (red.), *Hus och gård i det förurbana sambället. Rapport från ett sektorsforskningsprojekt vid Riksantikvarieämbetet*, s. 163–177. Arkeologiska underökningar. Skrifter 14. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Christensen, A.E. 2005. The Roman Iron Age tools from Vimose, Denmark. *Acta Archaeologica* vol. 76:59–86.
- Christensen, A.L. 1995. *Den norske byggeskikken. Hus og bolig på landsbygda fra middelalder til vår egen tid*. Pax Forlag AS, Oslo.
- Christie, H. 1974. *Middelalderen bygger i tre*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Christophersen, A. 1994. Gård og grunn. I A. Christophersen og S.W. Nordeide, *Kaupangen ved Nidelva. 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på Folkebibliotekstomten i Trondheim 1973–1985*, s. 113–212. Riksantikvarens skrifter nr. 7. Oslo.
- Christophersen, A. og S.W. Nordeide. 1994. *Kaupangen ved Nidelva. 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på Folkebibliotekstomten i Trondheim 1973–1985*. Riksantikvarens skrifter nr. 7. Oslo.
- Damlien, H. 2007a. Jernframstillingsplass Jfp.14. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 131–141. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Damlien, H. 2007b. Jernframstillingsplass Jfp.20. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 165–172. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Damlien, H. 2010. Rødstranda. En lokalitet med funn og strukturer fra senmesolitikum til merovingertid. I K. Stene (red.), *Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet bind III*, s. 405–456. Varia 76. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Damlien, H. 2011. Kunnskaper i grenseland? Elvemøtet i Åmot (Hedmark) som arena for råstoff- og teknologiske strategier i sen steinbrukende tid. *Primitive tider* 13:31–45.
- Daugstad, K. 2001. *Seterliv*. Det norske samlaget, Oslo.
- Daugstad, K. 2002. Det norske seterlandskapet. I K. Eke-land (red.), *Norra Hälsingland – Etnobiologi och lokalbefolkningars kunskapskatt*, s. 35–50. Nordisk bygd nr. 13. Nordiska kulturlandskapsförbundet.

- Dyrvik, S. 1979. Jordbruk og folketal 1500–1720. I S. Dyrvik et al., *Norsk økonomisk historie 1500–1970. Band 1 1500–1850*, s. 16–33. Universitetsforlaget, Bergen.
- Dørum, K. 2004. *Romerike og riksintegreringen. Integreringen av Romerike i det norske rikskongedømmet i perioden ca. 1000–1350*. Acta Humaniora. Avhandling for graden dr.philos. Historisk institutt, Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo.
- Eigeland, L. 2007. Slått eller ikke slått – det er spørsmålet. Rapport vedrørende kvarts- og kvartstittmaterialet fra steinalderlokaliteter i Gråfjellområdet. I T. Amundsen (red.), *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*, s. 337–356. Varia 64. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Ekrem, I. 1998. *Nytt lys over Historia Norwegie. Mot en løsning i debatten om dens alder?* IKRR, Seksjon for gresk, latin og egyptologi, Universitetet i Bergen.
- Elfwendal, M. 1999. *Från skärva till käril. Ett bidrag till vardagslivets historia i Uppsala*. Lund.
- Emanuelsson, M., A. Johansson, S. Nilsson, S. Pettersson, S. og E. Svensson. 2003. Settlement, shieling and landscape. The local history of a forest hamlet. *Lund Studies in Medieval Archaeology* 32. Stockholm.
- Ersland, G.A. 1999. Pest og krise. I G.A. Ersland og H. Sandvik, *Norsk historie 1300–1625. Eit rike tek form*, s. 40–63. Norsk historie 800–2000. Band 2. Det Norske Samlaget, Oslo.
- Espelund, A. 1999. *Bondejern i Norge. Med kildeskrift til bonde og lensmann Ole Evenstad fra Stor-Elvdal, trykt i 1790. Om Evenstadsfamilien og Det Aamotske patriotiske Selskab. Ny kunnskap om jernets 2000-årige historie i Norge*. Arketype, Trondheim.
- Espelund, A. 2003. Jernvinna i Gråfjell, Åmot kommune, Hedmark. En metallurgisk analyse av funnmaterialet fra jernframstillingsanlegg ID 1023047, utgravd i 2003. Tillegg om spesielle prøver fra Rødsmoen, anlegg 370 og 695. Upublisert rapport. Institutt for materialteknologi, NTNU.
- Espelund, A. 2004. Metallurgiske undersøkelser av jernvinneanlegg Jfp.9 i Gråfjellet år 2004. Upublisert rapport. Institutt for materialteknologi, NTNU.
- Espelund, A. og E. Nordstrand. 2003. Metallurgiske undersøkelser av jernvinneanlegg i Gråfjellet år 2003. Upublisert rapport. Institutt for materialteknologi, NTNU.
- Fett, T.M. 1989. Bygninger og bygningsdetaljer. I E. Schia (red.), *De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo. Bind 6. Hus og gjerder*, s. 15–92. Riksantikvaren / Universitetets Oldsaksamling.
- Finstad, E. 1998. Hus på landsbygda i Sørøst-Norge i vikingtid og tidlig middelalder. En analyse med hovedvekt på konstruksjon, planløsning, funksjon og ildstedstype. Hovedfagsoppgave i nordisk arkeologi. IAKN, Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo.
- Finstad, E. 2009. Bygge- og ildstedsskikk på landsbygda i Sørøst-Norge i middelalder. I J. Martens, V.V. Martens og K. Stene (red.), *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse*, s. 111–126. Artikkelsamling. Varia 71. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Fossier, R. 1999. Rural economy and country Life. I T. Reuter (red.), *The new Cambridge medieval history. Volum III c. 900–1024*, s. 27–63. Cambridge University Press, Cambridge.
- Gaimster, D. 2005. A parallel history: The archaeology of Hanseatic urban culture in the Baltic c. 1200–1600. *World Archaeology* Vol.3 (3):408–423.
- Gjerpe, L.E. 2009. Tuft fra 1100- og 1200-tallet på Fyldpå, Vestfold. I J. Martens, V.V. Martens og K. Stene (red.), *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse*, s. 165–174. Artikkelsamling. Varia 71. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Gjessing, G. 1944. Steinalder – bronsealder – stein – bronsealder? *Viking*, bind VIII:15–27.
- Glørstad, H. 2012. Historical ideal types and the transition to the Late Neolithic in South Norway. Becoming European. I C. Prescott og H. Glørstad (red.), *The transformation of the third millennium Northern and Western Europe*, s. 82–99. Oxbow Books, Oxford.
- Gollwitzer, M. 2001. *Besiedlung und Wirtschaft der zentral-skandinavischen Gebirgsregion während der Eisenzeit*. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie. Band 76. Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität Kiel.
- Grandin, L. 2009. *En holkryxa av järn vid Rena elv. Metallografisk analys och 14C-datering av järn. Hedmark fylke, Åmot kommune. Geoarkeologisk undersökning*. UV Uppsala Rapport 2009:08. Geoarkeologiskt Laboratorium, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Riksantikvarieämbetet, Uppsala.
- Grandin, L., S. Forenius og E. Hjärthner-Holdar. 2004. *Järnframställning på Gråfjellet. Arkeometallurgiska analyser. ID 1023573, ID 1023888, Gråfjellet, Åmot kommune, Hedmark, Norge*. Analyserapport nummer 9–2005. Geoarkeologiskt Laboratorium, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Uppsala.
- Grandin, L., A. Willim, S. Forenius og O. Stilborg. 2005. *Järnframställning på Gråfjellet. Arkeo-metallurgiska analyser av 2004 års undersökningar. Järnframställningsplats 8/T, Järnframställningsplats 13/J, Röstningsplatser, Gråfjellområdet, Åmot Kommune, Hedmark, Norge*. Anaysrapport nummer 9–2005. UV GAL, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Uppsala.

- Grandin, L., A. Willim, A. og O. Stilborg. 2005. *Järnframställning i Segerstorp. Arkeometallurgisk analys av en holkya och slagger. RAÅ 148. Skövde sn, Västergötland*. Analyserapport 7–2005. Geoarkeologiskt laboratorium, Uppsala.
- Grandin, L., D. Andersson og E. Hjärthner-Holdar. 2006. *Järnframställning på Gråfjellområdet. Arkeometallurgiska analyser av järnfynd. Gråfjellområdet, Åmot Kommune, Hedmark, Norge*. Analyserapport nummer 17–2005. UV GAL, Avdelingen for arkeologiska undersökningar, Uppsala.
- Grandin, L. og A. Willim. 2008. *Stålsmide på Järnbacken under äldre järnålder. Arkeometallurgiska analyser av slagg og metall från undersökningar längs Haparandabanan. Norrbotten, Nederkalix och Nedertorneå socken, Kalix och Haparanda kommun*. Geoarkeologisk undersökning. UV Uppsala Rapport 2008:24. Geoarkeologiskt laboratorium, Avdelingen for arkeologiska undersökningar, Riksantikvarieämbetet, Uppsala.
- Gren, L. 1991. *Fossil åkermark. Fornlämningar i Sverige 1*. Riksantikvarieämbetet, Stockholm.
- Gunnarsdottir, H. 1990. *Holocene vegetation history in the northern parts of the Gudbrandsdalen valley, south central Norway*. Institutt for geologi, Det matematiske og naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Oslo.
- Gustafson, L. 1987a. *Kulturbistoriske undersøkelser i Innerdalen, Kvikne, Hedmark. Innerdalen gjennom 8000 år. Oversikt over de arkeologiske undersøkelserne*. Rapport arkeologisk serie 1987–1. Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim.
- Gustafson, L. 1987b. Hvem drev elgfangst i Innerdalen i seinmiddelalderen? I K. Julku (red.), *Nordkalotten i en skiftende värld – kulturer utan gränser och stater över gränser*, s. 39–61. *Studia historica septentrionalia* 14–2. Rovaniemi.
- Gustafson, L. 1990. Bukkhammeren, en beverfangstplass i Innerdalen, Kvikne. *Viking*, bind LIII:21–49.
- Gustafson, L. 2005. Kokegroper i utmark. I L. Gustafson, T. Heibreen og J. Martens (red.), *De gåtefulle kokegroper*, s. 207–222. Kokegropseminaret 31. november 2001. Artikkelsamling. *Varia* 58. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Gustafson, L. 2007. Et elgfangstsystem i Snerthingdal – undersøkelse av sperregjerde. I I. Ystgaard og T. Heibreen (red.), *Arkeologiske undersøkelser 2001–2002*, s. 159–172. Katalog og artikler. *Varia* 62. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Hagen, A. 1946. Frå innlandets steinalder: Hedmark fylke. *Viking*, bind X:1–93.
- Hagen, A. 1984. Om ard, kornavl og bosetning. *Viking*, bind XLVIII:44–69.
- Harsson, M. 1996. Stadnavn i Rødsmoen, Åmot kommune. Upublisert rapport. Avd. for namnegransking, Universitetet i Oslo.
- Helle, K. 1991. *Norge blir en stat 1130–1319*. Handbok i Norges historie, bind 1, del 3. Universitetsforlaget, Oslo.
- Helle, K. 1995. *Under kirke og kongemakt 1130–1350. Aschehougs norgeshistorie. Bind 3*. Aschehoug & Co., Oslo.
- Helle, K. 1999. The Scandinavian kingdoms. I D. Abulafia (red.), *The New Cambridge Medieval History. Volum V c. 1198–c. 1300*, s. 720–742. Cambridge University Press, Cambridge.
- Helle, K. 2001. *Gulatinget og gulatingsslova*. Skald.
- Helliksen, W. 1997. *Gård og utmark på Romerike 1100 f.Kr.–1400 e.Kr. Gardermoprojektet*. *Varia* 45. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Herteig, A. 1957. *Kaupangen på Borgund*. Borgund og Giske bygdeboknemnd. Bergen.
- Hicks, S. 1993. Pollen evidence of localized impact on the vegetation of northernmost Finland by hunter-gatherers. *Vegetation history and archaeobotany* 2:137–144.
- Holm I. 1995. *Trekk av Vardals agrare historie*. *Varia* 31. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Holm, I. 2003. Spor etter folk i seinmiddelalderen – hva kan arkeologien fortelle? I H. Amundsen, O. Risbøl og K. Skare (red.), *På vandring i fortiden. Mennesker og landskap i Gråfjell gjennom 10 000 år*, s. 83–87. NIKU Tema 7. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Holm, I. 2004. *Forvaltning av agrare kulturminner i utmark*. Doktoravhandling. Arkeologisk institutt, Universitetet i Bergen.
- Holm, I. 2007. Rapport fra seminaret «Dyrkning på sand – agrare kulturminner på sandjord, med vekt på dyrkningsterrasser». Upublisert. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Holmsen, A. 1976. *Hva kan vi vite om agrarkatastrofen i Norge i middelalderen?* Universitetsforlaget, Oslo.
- Holseng, O. T. 2004. Et fangstgropssystem i Orvdalen, Rendalen: Kulturhistorisk kontekst belyst ut fra dateringsproblematikk. Hovedfagsoppgave i arkeologi, NTNU, Trondheim.
- Hougen, B. 1944. Gamle fjellstuer. *Viking*, bind VIII:183–214.
- Hougen, B. 1947. *Fra seter til gård. Studier i norsk bosetningshistorie*. Norsk arkeologisk selskap, Oslo.
- Hufthammer, A.K. 2004. Rapport fra undersøkelser av beinmateriale fra 6 lokaliteter i Åmot kommune, Hedmark – Gråfjellprosjektet. Upublisert rapport. De naturhistoriske samlinger, Zoologisk museum, Universitetet i Bergen.
- Hufthammer, A.K. 2005. Rapport fra analyser av beinmateriale fra utgravingene i Gråfjellprosjektet –

2004. Upublisert rapport. De naturhistoriske samlinger, Zoologisk museum, Universitetet i Bergen.
- Hufthammer, A.K. 2006. Rapport fra osteologisk analyse. Gråfjellprosjektet. Upublisert rapport. De naturhistoriske samlinger, Zoologisk museum, Universitetet i Bergen.
- Hvarfner, H. 1957. *Fångsmän och nybyggare i Ångermanälvens källområden under järnåldern*. Arkiv för Norrländsk hembygdsforskning 15. Riksantikvarämbetet, Fornminnesavdelingen. Stockholm.
- Høgberg, A. 2008. Rapport av mindre analys av flintmaterialet från Rødstaranda og Melvold, Norge. Upublisert rapport. Malmö.
- Høeg, H.I. 1994. En pollenanalytisk undersøkelse i Grimsdalen. I E. Mikkelsen, *Fangstprodukter i vikingtidens og middelalderens økonomi. Organisering av massefangst av villrein i Dovre*, s. 193–200. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke nr. 18. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Høeg, H.I. 1996. *Pollenanalytiske undersøkelser i «Østerdalsområdet» med hovedvekt på Rødsmoen, Åmot kommune*. Varia 39. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Høeg, H.I. 2005. Den pollenanalytiske metoden og lokaliteter hvor det er utført pollenanalytiske undersøkelser. I K. Stene, T. Amundsen, O. Risbøl og K. Skare (red.), «Utmarkens grøde». Mellom registrering og utgravning i Gråfjellområdet, Østerdalen, s. 27–51. Artikkelsamling. Varia 59. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Høeg, H.I. 2011. Vegetasjonshistorie: Pollenanalytiske undersøkelser i Grimsdalen og Haverdalen. I O. Risbøl, K. Stene og A. Sætren (red.), *Kultur og natur i Grimsdalen landskapsvernområde. Sluttrapport fra DYLAN-prosjektet*, s. 111–154. NIKU Tema 38. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Höök, E. og R. Pålsson. 1985. Foreword: The role of the earliest process industry in medieval society. I *Medieval Iron in Society. Papers presented at the symposium in Nordberg May 6–10, 1985*:3–4. Jernkontoret & Riksantikvarieämbetet. Jernkontorets Forskning H 34. Stockholm.
- Indrelid, S. 2010. Om reinsdyrfangsten på Sumtangen i gamal tid. *Villreinen. Årbok med aktuelt stoff fra Fjell-Norge*:28–34.
- Indrelid, S., A.K. Hufthammer og K. Røed. 2007. Fangstanlegget på Sumtangen, Hardangervidda – utforskningen gjennom 165 år. *Viking*, bind LXX:125–154.
- Iversen, F. 2008. *Eiendom, makt og statsdannelse: Kongsgårder og gods i Hordaland i yngre jernalder og middelalder*. UBAS/Nordisk nr. 6. Institutt for arkeologi, historie og religionsvitenskap, Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen.
- Jacobsen, H. 1989. Et rekonstruert fangstanlegg ved Dokkfloyvatn. *Viking*, bind LII:114–132.
- Jacobsen, H. 1997a. Skogshusvær. I H. Jacobsen og J.-R. Follum, *Kulturminner og skogbruk*, s. 136–137. Skogbrukets kursinstitutt. Biri.
- Jacobsen, H. 1997b. Fangstanlegg for elg. I J.-R. Follum (red.), *Kulturminner og skogbruk*, s. 182–183. Skogbrukets kursinstitutt. Biri.
- Jacobsen, H. og R. Andersen. 1992. Elgen og mennesket. Jakt og fangst på elg gjennom tidene. Årbok for Norsk Skogbruksmuseum nr. 13, 190–1992:166–205. Elverum.
- Jacobsen, H. og J.H. Larsen. 1992. *Dokkfloy fra istid til kraftmagasin*. Gausdal bygdehistorie bind 6. Gausdal kommune.
- Johanek, P. 1999. Merchants, markets and towns. I T. Reuther (red.), *The New Cambridge Medieval History. Volum III c. 900–1024*, s. 64–94. Cambridge University Press, Cambridge.
- Johansen, A.B. 1973. Iron production as a factor in the settlement history of the mountain valleys surrounding Hardangervidda. *Norwegian Archaeological Review*, Vol. 6, No.2:84–101.
- Johansen, A.B. 1979. Livbergingsmåter i fjelldalene. I T. Løken (red.), *Jern og jernvinne som kulturhistorisk faktor i Norge*, s. 82–90. AmS-Varia 4. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Johansen, A.B. 2004. Da vi lærte å lage jern. I E. Østmo (red.), *Før Norge ble Norge. Fra istid til jernalder*, s. 82–89. Schibsted, Oslo.
- Jordhøy, P., K.S. Binns og S.A. Hoem. 2005. *Gammel jakt- og fangstkultur som indikatorer for eldre tiders jaktorganisering, ressurspolitikk og trekkmonster hos rein i Dovretraktene*. NINA Rapport 19. Norsk institutt for naturforskning. Trondheim.
- Jordhøy, P., R. Hole, R. Sørensen, E. Hage, E. Enge, E. Winther og E. Finstad. 2012. *Gamal villreinfangst i Rondane. Dei store fangstgroprekkene i høve til villreintrekk og beite*. NINA Rapport 872. Norsk institutt for naturforskning. Trondheim.
- Knudsen, I. 2008. Organisering av ressursområder i Norge og i de norrøne bosetningene på Færøyene og Island i tiden mellom 800 og ca. 1200. *Vellum* nr. 3:6–15. Tidsskrift om vikingtid og middelalder. Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo.
- Kræmer, M.B. 2007. Et vintereventyr. Sesongproblematikk rundt en senmesolittisk groptuft på Rødsmoen i Hedmark. Hovedfagsoppgave i arkeologi, IAKH, Humanistisk fakultet, Universitetet i Oslo.
- Kvamme, M., J. Berge og P.E. Kaland. 1992. *Vegeta-*

- sjonshistoriske undersøkelser i Nyset–Steggjevassdragene. Arkeologiske rapporter 17. Historisk Museum, Universitetet i Bergen.
- Larsen, J. H. 1991. *Jernvinna ved Dokkfløyvatn. De arkeologiske undersøkelsene 1986–1989*. Varia 23. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Larsen, J.H. 2004. Jernvinna på Østlandet i yngre jernalder og middelalder – noen kronologiske problemer. *Viking*, bind LXVII:139–170.
- Larsen, J.H. 2009. *Jernvinneundersøkelser. Faglig program, bind 2*. Varia 78. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Larsen, J.H. og B. Rundberget. 2009. Raw materials, iron extraction and settlement in South-eastern Norway 200BC–AD1150. I Brattli, T. (red.), *58th Sachsensymposium i Trondheim. Vitark – Acta Archaeologica Nidrosiensia*, nr. 7, s. 38–50. NTNU Vitenskapsmuseet. Trondheim.
- Lillevold, E. 1971. Åmot bygdebok. Garder og slekter. Bind II. Elverum.
- Lillevold, E. 1973. Åmot bygdebok. Bind III. Elverum.
- Lopez, R. 1976. *The Commercial Revolution of the Middle Ages 950–1350*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Lunden, K. 1984. Europa i krise. 1300–1500. *Aschehous verdenshistorie. Bind 6*. Aschehoug & Co., Oslo.
- Mangset, Ø., H. Roland og S. Skogstad 1996. Regionfelt Østlandet. Kulturminneprosjektet. Dokumentasjonsrapport. Rosland AS. Arkitektur – plan – kulturvern. Upublisert.
- Magnusson, G. 1986. *Lågteknisk järnhantering i Jämtlands län*. Jernkontorets Berghistoriska Skriftserie Nr. 22. Stockholm.
- Martens, I. 1973. Gamle fjellgårder fra strøkene rundt Hardangervidda. *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1970–1971*:1–84.
- Martens, I. 1988. *Jernvinna på Møsstrand i Telemark. En studie i teknikk, bosetning og økonomi*. Norske Oldfunn XIII. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Martens, I. 1989a. Bosetningsvilkår og ressursutnyttelse i Norge: Et marginalitetsproblem? *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1986–88*:73–80.
- Martens, I. 1989b. Middelaldergårder i Fyresdal – arkeologiske registreringer og historiske kilder. *Collegium Medieval 2*:73–91.
- Martens, I. 1997. Jern fra vidda til kongens skip. I S. Carlstrøm (red.), *Hardangervidda som råstoffkjelde – ein seminarrapport*, s. 9–20.
- Martens, I. 2009. Ødegårder fra middelalderen i Telemark – status og perspektiver. I J. Martens, V.V. Martens og K. Stene (red.), *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse*, s. 103–110. Artikkelsamling. Varia 71. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Martens, J., V.V. Martens og K. Stene (red.). 2009. *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse*. Artikkelsamling. Varia 71. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Mathisen, P.O. 2005. Oppdagelser i Rendalens fjellverden og områdene vest for Femunden. *Villreinen*:16–23.
- Melvold, S. 2010. Dokset. Produksjonsplass for en flate-retusjert spiss av ringsakerkvarstitt. I K. Stene (red.), *Steinalderundersøkelser ved Rena ekv. Gråfjellprosjektet bind III*, s. 111–118. Varia 76. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Midthbø, I. 2004. Pollenanalyse av torvkjerne fra myr ved Rødseter. I K. Griffin *Vegetasjonshistoriske studier innenfor Regionfelt østlandet, Åmot kommune, Hedmark fylke*, s. 21–27. I Ams – Oppdragsrapport 2004/2. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Mikkelsen, E. 1986. Fangst- og kullmilegroper – vanligste fornminner i Hedmark. Arkeologiske undersøkelser på Grundset 1984. *Alfarheim. Årbok for Elverum 1*:14–29.
- Mikkelsen, E. 1994. *Fangstprodukter i vikingtidens og middelalderens økonomi. Organisering av massefangst av villrein i Dovre*. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke nr. 18. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Mikkelsen, E. og P.O. Nybruget. 1975. Jakt og fiske i steinbrukende tid i Hedmark. Årbok for Norsk skogbruksmuseum: Skogbruk, jakt og fiske 7:87–112.
- Mjørum, A. 2011. Blestringen i Breiveskaret. To jernvinneanlegg fra vikingtid og middelalder ved Hovden i Setesdalen. *Agder Historielag. Årsskrift nr. 87*:19–45.
- Molaug, P. 1981. Hovedtrekk i keramikkmaterialet. I E. Schia (red.), *Fra Christianias bygrunn. Arkeologiske utgravninger i Revierstredet 5–7, Oslo*, s. 147–154. Riksantikvarens skrifter nr. 4. Alvheim & Eide, Akademisk Forlag.
- Mortensen, L.B. 2003. Introduction/2. Date and place. I I. Ekrem og L. Boje Mortensen (red.), *Historia Norwegie*, s. 11–24. Museum Tusulanum Press, Universitetet i København.
- Moseng, O.G., G.I. Pettersen og E. Sandmo. 1999. *Norsk historie I 750–1537*. Tano Aschehoug, Oslo.
- Myhre, B. 2000. The Early Viking Age in Norway. *Acta Archaeologica* vol. 71:35–47.
- Myrdal, J. 1985. *Medeltidens åkerbruk*. Nordiska museets Handlingar 1505. Stockholm.
- Nakkerud, T.B. og H. Wigestrånd. 1982. Jernet, vikingtiden og Hovden. Kristiansand og *Opplands turistforenings årbok 1981*:21–30.
- Narmo, L.E. 1996. *Jernvinna i Valdres og Gausdal – et fragment av middelalderens økonomi*. Varia 38. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.

- Narmo, L.E. 1997. *Jernvinne, smie og kullproduksjon i Østerdalen. Arkeologiske undersøkelser på Rødsmoen i Åmot 1994–1996*. Varia 43. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Narmo, L.E. 2000. *Oldtid ved Åmøtet. Østerdalens tidlige historie belyst av arkeologiske utgravninger på Rødsmoen i Åmot*. Åmot historielag. Rena.
- Narmo, L.E. 2005. Kokegroper og tidlig metalltid i nord. I L. Gustafson, T. Heibreen og J. Martens (red.), *De gåtefulle kokegroper*, s. 191–206. Kokegropseminaret 31. november 2001. Artikkelsamling. Varia 58. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Nedkvitne, A. 1977. Handelssjøfart mellom Norge og England i høymiddelalderen. *Sjøfartshistorisk årbok 1976:7–254*. Bergen.
- Nilsen, O. 1950. *Osen bygdebok*. Osen historielag. Hamar.
- Nilsen, O. og T. Granlund. 1987. *Osen bygdebok, bind II*. Osen historielag.
- Norén, K.-G. og L. Enander. 2001. *Klassiskt järnsmide*. Nielsen & Norén förlag HB, Stockholm.
- Olaus Magnus. 1555/2001. *Historia om de nordiska folken*. Gidlunds, Hedemora.
- Olsen, J. 2009. Middelalderens trebygninger – spor vi kan forvente å finne. I J. Martens, V.V. Martens og K. Stene (red.), *Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse*, s. 127–136. Artikkelsamling. Varia 71. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Paus, Aa. og O.E. Jevne. 1987. Innerdalens historie belyst ved den pollenanalytiske metoden. I Aa. Paus, O.E. Jevne og L. Gustafson, *Kulturhistoriske undersøkelser i Innerdalen, Kvikne, Hedmark*, s. 7–89. Rapport, arkeologisk serie 1987–1. Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim.
- Pedersen, E.A. 1990. Rydningsrøysfelt og gravminner – spor av eldre bosetningsstruktur på Østlandet. *Viking*, bind LII:50–66.
- Pedersen, R. 1974. *Seterbruket på Hedmarken. Fra system til oppløsning*. Hamarmuseet og Domkirkeodden. Hamar.
- Persson, P. 2004. OVAS. Plan för arkeologiska utgravningar vid Rødsætervelta/Rena elv, Åmot kommune, Hedmark. Ett delprosjekt inom Gråffellprosjektet ved UKM. Upublisert. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Persson, P. 2010. Stræten nordre. En «tvärpilsboplatz». I K. Stene (red.), *Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråffellprosjektet bind III*, s. 186–194. Varia 76. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Petersen, J. 1919. De norske vikingesverd. En typologisk-kronologisk studie over vikingetidens vaaben. *Videnskapselskapets Skrifter II. Hist.-fil.klasse 1919*, 1.
- Pleiner, R. 2000. *Iron In Archaeology: The European Bloomery Smelters*. Archeologický ústav AV CR. Praha.
- Prescott, C. 1996. Was there really a Neolithic in Norway? *Antiquity* 70:77–87.
- Randers, K. og M. Kvamme. 1992. *Breheimenundersøkelsen 1982–1984. II: Stølsområdene*. Arkeologiske rapporter 15. Historisk Museum, Universitetet i Bergen.
- Reed, I. 2011. 1537 – kontinuitet eller brudd i handelskontakter? Belyst med keramikk fra Trondheim. I T. E. Fagerland og K. Paasche (red.), *1537: Kontinuitet eller brudd?*, s. 213–226. Trondheim Studies in History. Tapir Akademisk Forlag, Trondheim.
- Reinton, L. 1955. *Seterbruket i Noreg. Sætertypar og driftsformer. Bind I*. Institutt for sammenlignende kulturforskning. Serie B: skrifter XLVIII. Oslo.
- Reinton, L. 1957. *Seterbruket i Noreg. Bind II. Anna arbeid på sætra. Sætra i haustingsbruket og i matnøytsla elles*. Institutt for sammenlignende kulturforskning. Serie B: skrifter XLVIII. Oslo.
- Reinton, L. 1961. *Seterbruket i Noreg. Bind III*. Institutt for sammenlignende kulturforskning. Serie B: skrifter XLVIII. Oslo.
- Reinton, L. 1969. *Til seters. Norsk seterbruk og seterstell*. Norsk kulturarv. Det Norske Samlaget, Oslo.
- Reyerson, K. 1999. Commerce and communications. I D. Abulafia (red.), *The New Cambridge Medieval History. Volum V c. 1198–c. 1300*, s. 50–70. Cambridge University Press, Cambridge.
- Risbøl, O. 2005. Kulturminner i Gråffell – kulturhistoriske resultater fra registreringsprosjektet. I K. Stene, T. Amundsen, O. Risbøl og K. Skare (red.), «Utmarkens grøde». Mellom registrering og utgravning i Gråffellområdet, Østerdalen, s. 5–26. Artikkelsamling. Varia 59. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Risbøl, O., J. Vaage, M. Ramstad, L.E. Narmo, H.B. Høgseth og A. Bjune. 2000. *Kulturminner og kulturmiljø i Gråffell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 1999, fase 1*. Oppdragsmelding nr. 093. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Risbøl, O., J. Vaage, S. Fretheim, L.E. Narmo, O. Rønne, E. Myrvoll og B. Nesholen. 2001. *Kulturminner og kulturmiljø i Gråffell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 2000, fase 2*. Oppdragsmelding nr. 102. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Risbøl, O., T. Risan, M.B. Kræmer, I. Paulsen, K.E. Søsterud, G. Swensen og T. Solem. 2002a. *Kulturminner og kulturmiljø i Gråffell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 2001, fase 3*. Oppdragsmelding nr. 116. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.

- Risbøl, O., T. Risan, R. Bjørnstad, S. Fretheim og Rygh, B.H.E. 2002b. *Kulturminner og kulturmiljø i Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 2001, fase 4*. Oppdragsmelding nr. 125. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Rolfsen, P. 1992. Iron production in the upper part of the valley of Setesdal, Norway. I A. Espelund (red.), *Bloomery Ironmaking during 2000 Years. «In Honorem Ole Evenstad» Vol. II: 79–88*. Seminar in Budalen 1991. Trondheim.
- Rolfsen, P. 2002. Tjæremiler i Norge – med utgangspunkt i en tjæregrop på Hovden i Bykle. I E. H. Hofseth (red.), *UKM – en mangfoldig forskningsinstitusjon*, s. 255–265. Universitetets kulturhistoriske museer. Skrifter 1. Oslo.
- Rosén, C. 2004. *Stadsbor och bönder. Materiell kultur och sosial status i Halland från medeltid til 1700-tallet*. Riksantikvarieämbetet arkeologiska undersökningar skrifter 53. Lund studies in medieval archaeology 35. Riksantikvarieämbetet.
- Rundberget, B. 2007a. Tema og problemstillinger. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 27–28. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007b. Jernframstillingsplass Jfp. 7. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 84–88. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007c. Jernframstillingsplass Jfp.10. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 105–111. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007d. Jernframstillingsplass Jfp. 16. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 146–150. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007e. Jernframstillingsplass Jfp.18. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 154–160. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007f. Typebestemmelser. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 241–246. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007g. Kullgropene i Gråfjellområdet. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 247–278. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007h. Røsteplasser i Gråfjellområdet. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 279–308. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007i. Treart og datering. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 309–322. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007j. Metallurgiske analyser. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 323–338. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2007k. Jernvinna i Gråfjellområdet. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 339–358. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. 2012. *Jernets dunkle dimensjon. Jernvinna i sørlige Hedmark. Sentral økonomisk faktor og premisser for samfunnsutvikling c. AD700–1300*. Avhandling for graden ph.d. Institutt for arkeologi, konservering og historie, Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo.
- Rundberget, B. (red.) 2007. *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Rygh, O. 1885/1999. *Norske Oldsager*. Faksimileutgave. Tapir Forlag, Trondheim.
- Rygh, O. 1900. *Norske Gaardsnavne*. Hedemarkens Amt. Bind III.
- Sageidet, B. 2006a. Pollenanalyse av prøver fra Gråfjellprosjektet, Åmot kommune, Hedmark. Hedmark. Kulturhistorisk museum, UiO. *Oppdragsrapport B, 2006/9*. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Sageidet, B. 2006b. Jordmikromorfologiske analyser av 16 tynnslip av sedimentprøver fra Gråfjellprosjektet, Åmot kommune, Hedmark. Kulturhistorisk museum, UiO. *Oppdragsrapport B, 2006/8*. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Salvesen, A. 1990. *Norges historie. Historien om de gamle norske kongene. Danenes ferd til Jerusalem*. Aschehoug, Oslo.
- Salvesen, H. 1979. Jord i Jemtland. Bosetningshistorie og økonomiske studier i grenseland ca. 1200–1650. *Det nordiske ødegårdprosjekt*. Publikasjon nr. 5. Østersund.
- Sanderød, G. 1996. Seterbruket i Åmot. I *Ved Åmøtet*, s. 68–78. Åmot historielag. Rena.
- Sandnes, J. 1989. Ljåen og krøttermulen. Om opphav og alder til det norske seterbruket. *Historisk tidsskrift* 3/1989:351–357.
- Sandnes, J. og H. Salvesen. 1978. *Ødegårdstid i Norge. Det nordiske ødegårdprosjekt*. Publikasjon nr. 4. Universitetsforlaget, Oslo.

- Schia, E. 1981. Introduksjon. I E. Schia (red.), *Fra Christianias bygrunn. Arkeologiske utgravninger i Revierstrødet 5–7, Oslo*, s. 25–30. Riksantikvarens skrifter, nr. 4. Alvheim & Eide, Akademisk Forlag.
- Schubert, H. R. 1957. *History of the British Iron and Steel Industry from c. 450 B.C. to A.D. 1775*. Routledge & Kegan Paul, London.
- Sevatdal, H. 1985. *Offentlig grunn og bygdeallmenninger*. Nasjonalatlas for Norge. Hovedtema 8: Jord- og skogbruk. Norges geografiske oppmåling.
- Skare, K. 2006. Innberetning for kvalitetssikring av registrerte gravminner i Regionfelt Østlandet. Upublisert rapport (F.komm. saksnr.: 05/01554). Hedmark fylkeskommune.
- Skre, D. 1998. *Herredømmet. Bosetning og besittelse på Romerike 200–1350 e.Kr.* Acta Humaniora. Doktoravhandling. Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo. Universitetsforlaget.
- Slomann W. 1971. Gravfeltet omkring Einangsteinen i Slidreåsen, Valdres. *Viking*, bind XXXV:11–88.
- Smekalovs, T. og S. 2004. Magnetic Survey in Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark, Southern-Eastern Norway. Upublisert rapport. Physical Institute of St. Petersburg State University.
- Smekalovs, T. og S. 2005. Magnetic Survey in Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark, Southern-Eastern Norway. Upublisert rapport. Physical Institute of St. Petersburg State University.
- Smekalovs, T. og S. 2006. Magnetic Survey in Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark, Southern-Eastern Norway in 2000, 2001, 2002, 2004 and 2005. Final report. Upublisert rapport. Physical Institute of St. Petersburg State University.
- Solem, J. 2002. «Sem verit hafa fyrr at fornu fari?» Norsk allmenningslovgivning i høymiddelalderen. Hovedfagsoppgave i historie, Historisk institutt, NTNU, Trondheim.
- Solem, J. 2003. Den norske allmenningsinstitusjonen i middelalderen. *Heimen*, bind 40:243–265.
- Solem, T. 2001. Landskapshistorisk forprosjekt 2001: Vegetasjonshistoriske studier innenfor Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark fylke. I O. Risbøl et al., *Kulturminner og kulturmiljø i Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 2000, fase 2*, s. 209–303. Oppdragsmelding nr. 102. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Solem, T. 2002. Landskapshistorisk forprosjekt 2001: Vegetasjonshistoriske studier innenfor Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark fylke. I O. Risbøl, T. Risan, M.B. Kræmer, I. Paulsen, K. E. Sønsterud, G. Swensen og T. Solem 2002a, *Kulturminner og kulturmiljø i Gråfjell, Regionfelt Østlandet, Åmot kommune i Hedmark. Arkeologiske registreringer 2001, fase 3*, s. 290–303. Oppdragsmelding nr. 116. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Solem, T. 2004. Pollenanalyse av torvkjerne fra nedre Glesåtjern. I K. Griffin (red.), *Vegetasjonshistoriske studier innenfor Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark fylke*, s. 10–17. Ams – Oppdragsrapport 2004/2. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Solem, T. 2005a. Pollenanalyse i Gråfjellområdet – metode, problemstillinger og resultater. I K. Stene, T. Amundsen, O. Risbøl og K. Skare (red.), «Utmarkens grøde». Mellom registrering og utgravning i Gråfjellområdet, Østerdalen, s. 53–66. Artikkelsamling. Varia 59. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Solem, T. 2005b. Vegetasjonshistoriske studier innenfor Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark fylke. Pollenanalyse av sedimentkjerner fra lokalitet Tjernpytten. *Ams – Oppdragsrapport B 2005/19*. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Solem, T. 2006. Vegetasjonshistoriske studier innenfor Regionfelt Østlandet, Åmot kommune, Hedmark. Pollenanalytiske undersøkelser av prøver fra rydningsrøys, kullgrop og ildsteder (Deset Østseter) og fangstgroper (Deifjellura). *Oppdragsrapport B, 2004/14*. Arkeologisk museum i Stavanger.
- Solli, B. 1996. *Narratives of Veøy. An Investigation into the Poetics and Scientifics of Archaeology*. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 19. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Stabbetorp, O.E., H. Korsmo, O. Wold, E. Bendiksen, T.E. Brandrud og A. Often 2002. Regionfelt Østlandet – vegetasjon og planteliv. *NINA Oppdragsmelding 729*. Norsk institutt for naturforskning.
- Stene, K. 2007a. Innledning. I B. Rundberget (red.), *Jernvinna i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind I*, s. 9–15. Varia 63. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. 2007b. Tuft IV og Tuft V. I T. Amundsen (red.), *Elgfangst og bosetning i Gråfjellområdet. Gråfjellprosjektet bind II*, s. 207–214. Varia 64. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. 2010. Crisis – for which part of the society? A study of socio-economic relations in medieval Norway through the exploitation of liminal landscapes in the 11th–13th centuries. M.Phil. thesis in archaeology. Fakultet for arkeologi og antropologi, Universitetet i Cambridge.
- Stene, K. 2011. Utmarka – en «arena» for samfunnsutvikling i middelalder. Massefangst av villrein og jernproduksjon i Øst-Norge. I A. Håkansson og C. Rosén (red.), *Landskaparna*, s. 225–243. Stiftelsen Hallands Länsmuseer, Kulturmiljö Halland.

- Stene, K., P. Persson, H. Damlien og S. Melvold. 2010. Lokalteter fra steinbrukende tid ved Rena elv. I K. Stene (red.), *Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet bind III*, s. 457–520. Varia 76. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. og L. Gustafson. 2011. Arkeologiske undersøkelser. I O. Risbøl, K. Stene og A. Sætren (red.), *Kultur og natur i Grimsdalen landskapsvernområde. Sluttrapport fra DYLAN-prosjektet*, s. 39–110. NIKU Tema 38. Norsk institutt for kulturminneforskning. Oslo.
- Stene, K. (red.). 2004. Årsrapport 2003. Gråfjellprosjektet. Arkeologiske utgravninger i Gråfjellområdet, Åmot kommune, Hedmark. Fornminneseksjonen, Universitetets kulturhistoriske museer, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. (red.). 2005. Årsrapport 2004. Gråfjellprosjektet. Arkeologiske utgravninger i Gråfjellområdet, Åmot kommune, Hedmark. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. (red.). 2006. Årsrapport 2005. Gråfjellprosjektet. Arkeologiske utgravninger i Gråfjellområdet, Åmot kommune, Hedmark. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. (red.). 2007. Årsrapport 2006. Gråfjellprosjektet. Arkeologiske utgravninger ved Rena elv og i Gråfjellområdet, Åmot kommune, Hedmark. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. (red.). 2008. Årsrapport 2007. Gråfjellprosjektet. Arkeologiske utgravninger ved Rena elv og i Gråfjellområdet, Åmot kommune, Hedmark. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K. (red.). 2010. *Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet bind III*. Varia 76. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stene, K., T. Amundsen, O. Risbøl og K. Skare (red.). 2005. «Utmarkens grøde». Mellom registrering og utgravning i Gråfjellområdet, Østerdalen. Artikkel-samling. Varia 59. Fornminneseksjonen, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Stenseth, G. 2005. *Almenningens janusansikt: En sammenlignende rettslig analyse av almennings- og sameieforhold i norsk utmark*. Gyldendal akademisk, Oslo.
- Svensson, E. 1998. *Människor i utmark*. Lund Studies in Medieval Archaeology 21. Lund.
- Sørensen, B.H. 1997. Terrassedannelser. I J. Bergstøl, *Fangstfolk og bønder i Østerdalen. Rapport fra Røds-moprosjektets delprosjekt «marginal bosetning»*. Varia 42. Universitetets Oldsaksamling, Universitetet i Oslo.
- Sørensen, S. 1979. Vikingetiden i Sør-Østerdalen. *Nytt om gammalt. Glomdalsmuseets årbok*: 67–92. Elverum.
- Sørensen, S. 1999. Ødegårder og middelalderbosetting i Åmot. *Ved Åmøtet*, s. 77–98. Åmot historielag. Rena.
- Sørheim, H. 1989. Ildsteder. I E. Schia (red.), *Hus og gjerder. Bind 6 av De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Sørheim, H. 2003. Ildsteder, og de første laftehusene. I O. Skevik (red.), *Middelaldergården i Trøndelag*. Foredrag fra to seminarer, s. 91–125. Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS.
- Taranger, A. 1915. *Magnus Lagabøters landslov*. Oversatt av A. Taranger. Cammermeyers boghandel, Kristiania.
- Thorsnæs, G. 2009. Åmot – Hedmark. I *Store norske leksikon*. <http://www.snl.no/>.
- Tveiten, O. 2007/08. Blestertufter. *Primitide Tider* 10:41–52.
- Valen-Senstad, F. 1964. Norske landbruksredskaper. *De sandvigske samlinger skrifter IV*. Lillehammer.
- Visted, K. og H. Stigum. 1971. *Vår gamle bondekultur. Bind I* (3. utg.). J. W. Cappelens forlag.
- Vorren, Ø. 1979. Fallgravanlegg for elgfangst. *Ottar* nr. 116–117:70–78.
- Weber, B. et al. 2007. *Vesle Hjerkin – Kongens gård og sælehus*. Norske oldfunn XXI. Universitetets kulturhistoriske museer, Universitetet i Oslo.
- Wickham, C. 2005. *Framing the Early Middle Ages. Europe and the Mediterranean 400–800*. Oxford University Press, Oxford.
- Wikborg, E.S. 2006. *Från gård och grund uppå Sommaränge Skog. Medeltida bebyggelseämningar i Viksten socken, Uppland*. Arkeologi E4. Rapport del 2 för undersökningar vid Sommaränge skog, RAÄ 211, Viksta sn, Uppland. De historiska lämningarna. SAU Skrifter 15. Uppsala.
- Zachrisson, I. 1997. *Möten i gränsland. Samer och germaner i Mellanskandinavien*. Monographs. Vol 4. Statens historiska museum, Stockholm.
- Østeraas, T. 2004. Rapport om geologi og kulturminner i Regionfelt Østlandet. Upublisert. Interconsult ASA.
- Østmo, E. 1988. *Etableringen av jordbrukskultur i Østfold i steinalderen*. Universitetets Oldsaksamlings Skrifter. Ny rekke. Nr. 10. Oslo.
- Øye, I. 1988. Textile equipment and its working environment, Bryggen in Bergen c. 1150–1500. *The Bryggen papers, main series, vol. 2*. Norwegian University Press, Oslo.
- Øye, I. (red.) 2002. *Vestlandsgården – fire arkeologiske undersøkelser. Havrå – Grinde – Lee – Ormelid*. Arkeologiske avhandlinger og rapporter fra Universitetet i Bergen – 8. Arkeologisk institutt, Universitetet i Bergen.
- Øye, I. 2002a. Landbruk under press 800–1350. I B. Myhre og I. Øye (red.), *Norges landbrukshistorie*. I.

- 4000 f.Kr.–1350 e.Kr. Jorda blir levevei*, s. 216–361. Det Norske Samlaget, Oslo.
- Øye, I. 2002b. Presset på utmarka. I B. Myhre og I. Øye (red.), *Norges landbrukshistorie. I. 4000 f.Kr.–1350 e.Kr. Jorda blir levevei*, s. 361–394. Det Norske Samlaget, Oslo.
- Øye, I. 2005. Introduction. I I. Holm, S. Innselset og I. Øye (red.), «*Utmark*»: The outfield as Industry and Ideology in the Iron Age and the Middle ages, s. 7–20. UBAS, International 1, University of Bergen Archaeological Series. Bergen.